



# Gezag van de overheid herwinnen

Raadsacademie Venray, 19 november 2022

Mariet de Boer en Daan Musters

ROB  
RAAD VOOR HET OPENBAAR BESTUUR



ROB

# Wat is er aan de hand?

ASIELCRISIS

## Herstel moreel gezag

Het grootste verhaal van deze tijd is ook het lastigst: de klimaatcrisis

Noodwet is nodig om de stikstofcrisis goed aan te pakken

Heel veel huizen bouwen is niet de enige oplossing voor de wooncrisis

Een volgende crisis dient zich aan: de kwaliteit van Nederlandse wateren is slecht en verbetert amper

Wegkijken van klimaatcrisis kan niet meer

ANALYSE PRINSJESDAG 2022

## Rutte IV op zoek naar nieuw gezag

Wooncrisis creëert onzichtbaar menselijk drama: 'Voor zorgelden waar de samenleving voor klap is geen plaats op de woningmarkt'

Stikstofcrisis dwingt kabinet tot U-bocht in het natuurbeleid

DE RAAD VOOR HET OPENBAAR BESTUUR  
VERKENT HET

# Gezag

VAN DE OVERHEID

ROB

# GEZAG HERWINNEN

OVER DE  
GEZAGSWAARDIGHEID  
VAN HET  
OPENBAAR BESTUUR

Definitie van **gezag**: 'vrijwillig aanvaarde macht'

Gezag is niet (meer) vanzelfsprekend

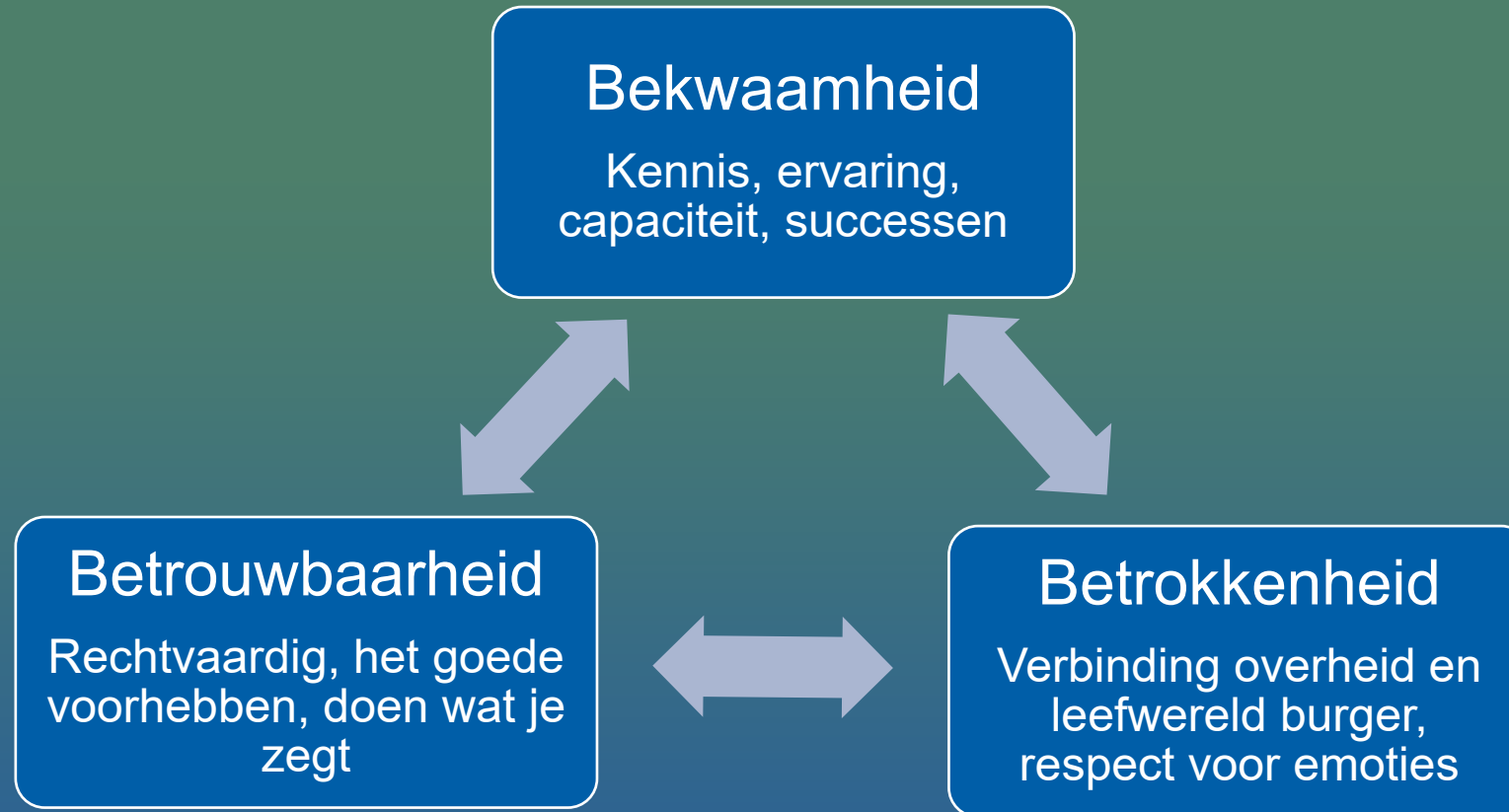
Analyse ROB: veel urgente problemen, maar het gezag van de overheid staat onder druk

# Van gezag naar gezags-waardigheid

- Wederkerige relatie tussen burgers en overheid
- Overheid: instituties, organisaties, bestuurders, mensen
- Burgers verlenen (idealiter ) gezag aan bestuurders die gezag verdienen, die gezag waardig zijn
- Burgers:
  - Gezags getrouw
  - Gezags kritisch
  - Gezags afwijzend

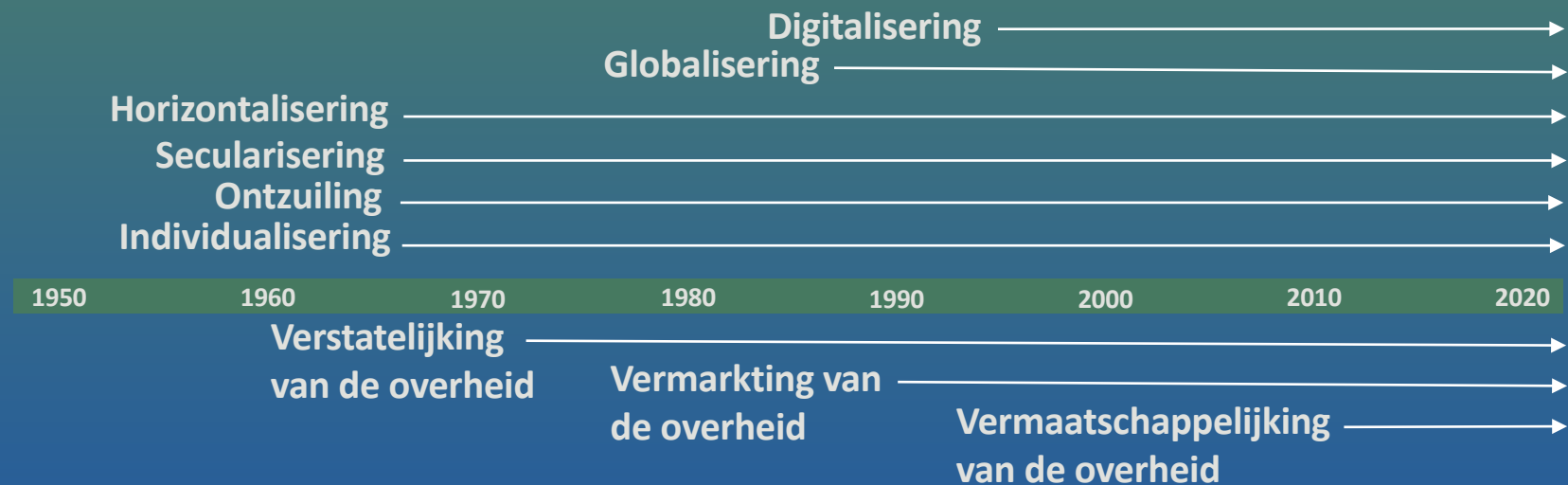


# Dimensies gezagswaardigheid



# Het ontstaan van de afname van gezagswaardigheid

- Het tekort van de macht
- Cognitief tekort
- Moreel tekort
- Maatschappelijk tekort

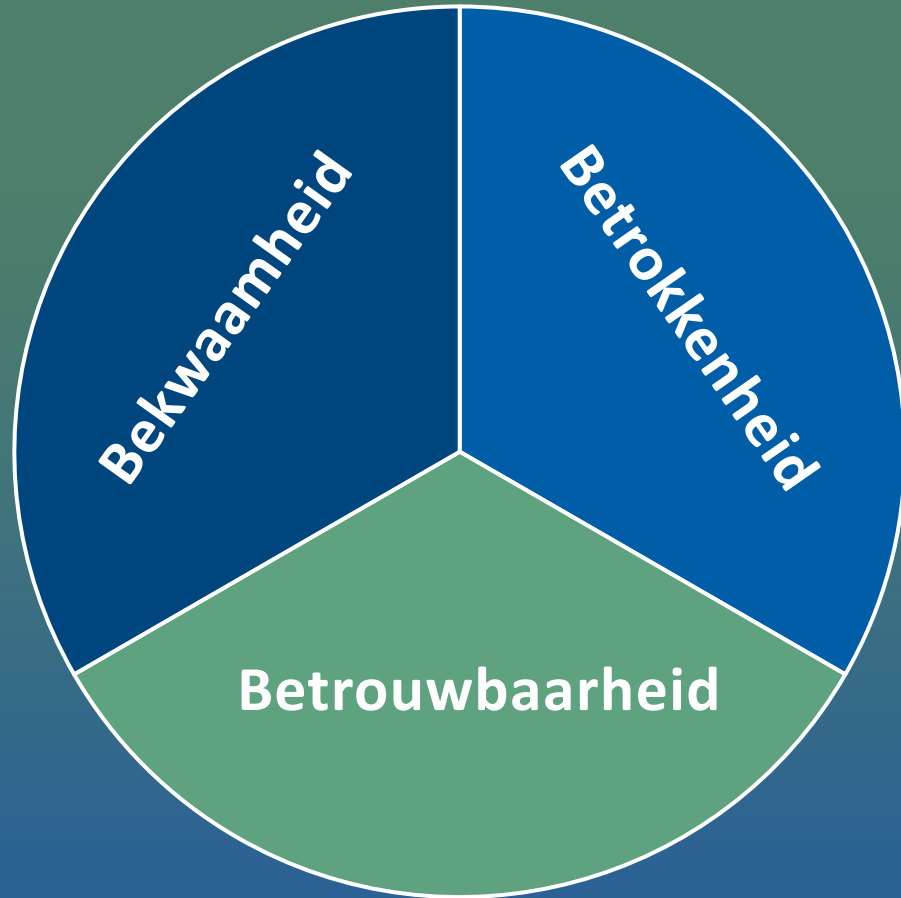


# Overheid, doe ertoe!

## Een agenda voor herstel van gezagswaardigheid

- Bekwaamheid
  - werk aan inhoudelijke expertise, ervaringsdeskundigheid en lange termijn
- Betrouwbaarheid
  - ga voorbij focus op efficiëntie en effectiviteit; herken en waardeer de morele dimensies van het overheidsoptreden
- Betrokkenheid
  - vernieuw en versterk de verbinding tussen bestuur en de leefwereld van de burger

# Denkt u met ons mee?



November 2022

Maand van het gezag



# De Maand van het gezag

## Activiteiten

- 22 november | Vereniging van Griffiers
- 23 november | Wethoudersconferentie
- 25 november | Griffiedag ProDemos
- 28 november | Debat - Een rechtvaardige overheid en regionaal onbehagen
- 29 november | Debat - Stikstof, natuur en boerenprotesten
- 30 november | Jongerendebat - De toekomst van het gezag

Wat denkt u dat er nodig is om te investeren in de  
gezagswaardigheid van de overheid?



**Dank**